OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

VASTINE

Yksityisoikeus- ja oikeudenhoito-osasto
Yksityisoikeus ja maksukyvyttömyys-yksikkö
Lsn Jari Salila

5.6.2025

Maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 218/2024 vp)

Johdanto

Maa- ja metsätalousvaliokunta on varannut asiassa HE 218/2024 vp oikeusministeriölle tilaisuuden vastineen antamiseen valiokunnalle toimitetuista asiantuntijalausunnoista. Lausunnon ovat antaneet eduskunnan talousvaliokunta, ympäristövaliokunta, perustuslakivaliokunta, oikeusministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, sisäministeriö, puolustusministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, ympäristöministeriö, valtiovarainministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, Maanmittauslaitos, Väylävirasto, Metsähallitus, Suomen uusiutuvat ry, Energiateollisuus ry, Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry, Rakennusteollisuus RT ry, Fingrid Oyj, Vantaan kaupunki, Suomen Kuntaliitto, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf,, Maanomistajain Liitto ry, Suomen luonnonsuojeluliitto ry, Etämetsänomistajien liitto, yrittäjä Minna Helminen ja professori Martti Häkkänen Turun yliopistosta. Oikeusministeriö esittää vastineena kunnioittavasti seuraavaa:

Lausunnonantajien huomautuksia tarkastellaan lausunnonantajakohtaisesti siltä osin kuin oikeusministeriö arvioinut tarpeelliseksi vastata niissä esitettyihin huomautuksiin. Monissa lausunnoissa huomiota kiinnitetään samoihin asioihin, ja toiston välttämiseksi näissä tilanteissa oikeusministeriössä vastauksessa viitataan toista lausunnonantajaa koskevaan vastaukseen, jossa samaa asiaa käsitellään. Ehdotukset lakiehdotuksiin

Postiosoite
Postadress
Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Meritullinkatu 10
00170 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax
09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet
kirjaamo.om@gov.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

tehtäviksi muutoksiksi on sijoitettu liitteeseen 1, ja perustuslakivaliokunnan lausunnossa tarkoitettu selvitys lunastuslain suhteesta muuhun lainsäädäntöön on liitteessä 2.

Eduskunnan valiokuntien esittämät huomautukset

Talousvaliokunta (TaVL 7/2025 vp) kiinnittää lausunnossaan huomiota täyden korvauksen vaatimuksen toteutumiseen. Valiokunta toteaa, että tilanteessa, jossa omaisuuden arvo voidaan määritellä luotettavasti eri menetelmillä, menetelmistä on valittava korkeimpaan arvoon johtava. Oikeusministeriö viittaa tältä osin jäljempänä perustuslakivaliokunnan lausunnon kohdalla esitettyyn.

Talousvaliokunta viittaa lausunnossaan oikeusministeriössä käynnistettyyn selvitystyöhön, joka koskee hyödyn huomioon ottamista sähkölinja-alueista maksettavista korvauksista, ja esittää tätä koskevan työn kiirehtimistä. Oikeusministeriö toteaa, että tähän liittyvien selvitysten on tarkoitus valmistua vuoden 2025 loppuun mennessä, jonka jälkeen on tarkoitus päättää mahdollista jatkotoimenpiteistä.

Talousvaliokunta toteaa sähköverkoilla olevan keskeinen rooli puhtaan energian hankkeissa, yhteiskunnan sähköistymisessä sekä teollisuuden, liikenteen ja lämmityksen päästövähennyksien ja uusien investointien mahdollistajana. Tämä merkitsee lähivuosina tarvetta nykyisen kantaverkon ja jakeluverkkojen vahvistamiseen ja täydentämiseen. Lunastusmenettely on keskeisessä asemassa sähköverkon rakentamisen edellyttämien alueiden hankinnassa. Tämä korostaa toimivien ja riittävästi resursoitujen viranomaismenettelyjen merkitystä, jotta investoinnit eivät estyisi menettelyn hitauden vuoksi. Oikeusministeriö toteaa Maanmittauslaitoksen vastaavan lunastustoimitusten käytännön suorittamisesta, ja oikeusministeriö on valmistellut uudistuksen täytäntöönpanoa yhdessä Maanmittauslaitoksen kanssa. Oikeusministeriön käsityksen mukaan Maanmittauslaitos kykenee suoriutumaan mahdollisesta lunastustoimitusten määrän lisääntymisestä ilman toimitusten kokonaiskestoaikojen kohtuutonta pidentymistä. Oikeusministeriö toteaa lisäksi, että uudistuksen voimaantulo tulee ajoittaa siten että siirtymäkauden aikana toimitustuotantoon ei kohdistu merkittävää hallinnollista lisätaakkaa.

Ympäristövaliokunta (YmVL 3/2025 vp) tarkastelee lausunnossaan lakiehdotusten vaikutuksia muun muassa kuntien maanhankintaan ja luonnonsuojelun toteuttamiseen. Valiokunta kiinnittää lausunnossaan huomiota kauppahintarekisterin tietosisältöön, josta kiinteistön kauppahinnoista tulisi ilmetä markkinahinnan osuus. Oikeusministeriö toteaa, että

ns. nousevien hintojen kierre on tarkoitus ehkäistä siten, että markkina-arvoa määritettäessä ei oteta huomioon epäedustavia kauppoja. Jos päätetyssä kiinteistönkaupassa kauppahinta muodostuu kohteen markkina-arvon lisäksi jonkinlaisesta lisähinnasta, on selvitettävä voidaanko kauppaa käyttää vertailukauppana hintatasoa määritettäessä. Kiinteistöjen kauppahintarekisteriin merkitään kaupanvahvistajan ilmoituksen perusteella tiedot luovutuksen kohteesta, kauppahinnasta sekä luovuttajasta ja luovutuksen saajasta. Kauppahintarekisterin pitäjän tulisi jatkossa tehdä rekisteriin huomautusmerkintä sellaisesta kaupasta, jonka kauppahinta ei hänen arvionsa mukaan muodostu yksinomaan markkina-arvosta. Tällaisia olisi lähinnä kuntien tekemät kaupat. Mahdollisen markkina-arvon ylittyvä osuus kauppahinnasta tulisi kirjata kaupan huomautustietoihin vain, jos tämä ilmenisi yksiselitteisesti kauppakirjasta.

Ympäristövaliokunnan luonnonsuojelua koskevien huomioiden osalta oikeusministeriö toteaa, että muutosten vaikutuksia vapaaehtoiseen luonnonsuojeluun on hankala arvioida. Oletettavaa kuitenkin on, että muutokset nostaisivat ainakin jonkin verran suojelualueiden kauppahintojen ja sopimukseen perustuvasta suojelusta maksettavien korvausten tasoa.

Perustuslakivaliokunta (PeVL 16/2025 vp) on lausunnossaan arvioinut lunastuslakiin ehdotettuja muutoksia valtiosääntöoikeudellisesta näkökulmasta. Valiokunta on pitänyt lunastuskorvaukselle suoritettavaa korotusta (kohta 19) ja arvonleikkaussääntelyn poistamista (kohta 29) aiheellisina muutoksina. Asunto- ja ammatin harjoittamista koskevaan 32 §:ään valiokunta ei esittänyt huomautuksia.

Perustuslakivaliokunta on (lausunnon kohta 32) lunastuslain 29 §:n osalta todennut jäävän epäselväksi, viitataanko mainitussa lainkohdassa käytetyllä ilmauksella omaisuuden käytönrajoituksista lunastuslain nojalla perustettaviin käytönrajoituksiin vaiko myös muihin julkisoikeudellisiin käytönrajoituksiin. Perustuslakivaliokunnan mukaan maa- ja metsätalousvaliokunnan tulisi selventää sääntelyä. Oikeusministeriö toteaa tarkoituksena olleen, että lunastuslain korvausperusteita sovellettaisiin sekä lunastuslain nojalla perustettaviin käytönrajoituksiin että muuhun lainsäädäntöön perustuviin käytönrajoituksiin. Oikeusministeriö esittää maa- ja metsätalousministeriön harkittavaksi lunastuslain 29 §:n kirjoitustavan tarkistamista (liite 1).

Perustuslakivaliokunta on täyden korvauksen vaatimuksen täyttymistä arvioidessaan kiinnittänyt lausuntonsa kohdissa 13-15 huomiota lunastettavan kohteen arvon

määritystä koskevaan 30 §:ään. Perustuslakivaliokunta toteaa ehdotetun sääntelyn mahdollistavan laajan tulkinnan, kun laissa ei enää säädettäisi arviointimenetelmistä. Valiokunnan arvion mukaan ehdotettua sääntelyä voidaan tältä osin tulkita myös siten, että ehdotus eräin osin supistaa voimassa olevan lunastuslain ja myös perustuslain täyden korvauksen vaatimuksen mukaista korvaustasoa, kun lunastuslain 30 §:stä poistuisi kokonaan tuotto- ja kustannusarvomenetelmiä koskeva säännös. Valiokunnan mukaan ehdotettu sääntely muodostuu näin ollen ongelmalliseksi perustuslain 80 §:n näkökulmasta.

Perustuslakivaliokunnan mukaan ehdotettua sääntelyä on välttämätöntä muuttaa siten, että siinä säädetään käytettävissä olevista arviointimenetelmistä tai vähintään menetelmän valinnasta täyden korvauksen turvaavalla tavalla. Tällainen muutos on edellytyksenä lakiehdotuksen käsittelemiselle tavallisen lain säätämisjärjestyksessä. Perustuslakivaliokunnan mielestä tässä sääntely-yhteydessä yksiselitteisimmin perustuslain 15 §:n 2 momentin täyden korvauksen vaatimuksen täyttää sellainen luotettava arvonmääritysmenetelmä, joka johtaa korkeimpaan arvoon. Oikeusministeriö esittää tämän johdosta maa- ja metsätalousvaliokunnalle lunastuslain 30 §:n tarkistamista (liite 1).

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan (kohdat 30-31) todennut lunastuslain ja siihen tukeutuvan muun lainsäädännön välisen suhteen seikkaperäiseksi ja osin epäselväksi. Perustuslakivaliokunnan mukaan maa- ja metsätalousvaliokunnan on perustuslain 80 §:stä johtuvista syistä välttämätöntä arvioida tarkasti ehdotetun sääntelyn suhdetta tähän muuhun lunastuslakiin viittaavaan lainsäädäntöön ja varmistua siitä, että sääntely muodostuu ennakoitavaksi. Oikeusministeriö on liittänyt asiaa koskevan tarkastelun vastineen liitteeksi 2.

Perustuslakivaliokunta toteaa saamansa selvityksen valossa jäävän epäselväksi myös ehdotetun lunastuslain 38 a §:n soveltuminen tilanteeseen, jossa ei ole kyse yleiseen tarpeeseen tapahtuvasta lunastuksesta, vaan lunastusvelvollisuus perustuu yksityisoikeudelliseen vahingonkorvausvelvollisuuteen. Perustuslakivaliokunnan mukaan maa- ja metsätalousvaliokunnan on syytä selventää 38 a §:n suhdetta tällaisiin yksityisoikeudellisiin lunastusvelvollisuustilanteisiin. Oikeusministeriö toteaa, että tilanne, jossa lunastusta laajennetaan tai se perustuu maanomistajan esittämään vaatimukseen ei ole erityisen harvinainen kiinteistöoikeudessa tai ympäristöoikeudessa. Tyypillisesti nämä tilanteet kytkeytyvät valtiosääntöoikeudellisena pakkolunastuksena pidettävään hankkeeseen. Perustuslakivaliokunnan lausunnossa tarkoitettu asetelma on oikeusministeriön tietojen mukaan käsillä ainoastaan ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain

(737/1994, jäljempänä ympäristövahinkolaki) 10 §:ssä tarkoitetussa tilanteessa. Oikeusministeriö toteaa, että perustuslakivaliokunta on lausunnossaan yhtynyt hallituksen esityksen arvioon lunastuskorvaukselle suoritettavan korotuksen tarpeellisuudesta täyden korvauksen vaatimuksen täyttymiseksi. Oikeusministeriön arvion mukaan kiinteistön arvon määritykseen liittyvät haasteet koskevat myös ympäristövahinkolain 10 §:ssä tarkoitettua tilannetta, mutta perustuslakivaliokunnan lausunnossa todetuin tavoin kyse ei ole valtiosääntöoikeudellisesta pakkolunastuksesta. Oikeusministeriön arvion mukaan ympäristövahinkolain 10 §:n tarkistamista tässä yhteydessä ei ole pidettävä välttämättömänä. Siltä varalta että maa- ja metsätalousvaliokunta arvionsa perusteella päätyisi toisenlaiseen lopputulemaan, oikeusministeriö on sisällyttänyt liitteeseen 1 luonnoksen ympäristövahinkolain 10 §:n muuttamisesta siten, että mainittu lunastustilanne rajataan lunastuslain 38 a §:n soveltamisalan ulkopuolelle.

Muiden lausunnonantajien esittämät huomautukset

Oikeusministeriöllä ei ole huomauttamista sisäministeriön, puolustusministeriön, työ- ja elinkeinoministeriöiden, Suomen uusiutuvat ry:n (entinen Suomen Tuulivoimayhdistys ry) lausuntoihin. Muiden lausunnonantajien osalta oikeusministeriö esittää seuraavaa:

Valtiovarainministeriö kiinnittää lausunnossaan huomiota erityisesti lunastuskorvaukselle suoritettavaa korotusta koskevaan 38 a §:ään, korvausperusteiden muutoksista välittömästi kuntien maapolitiikalle ja kuntataloudelle sekä välillisesti asunto- ja elinkeinopolitiikalle aiheutuviin vaikutuksiin. Oikeusministeriö toteaa, että sanottuja vaikutuksia on pyritty arvioimaan hallituksen esityksessä (s. 35-42), mutta varsinkin välillisten vaikutusten arviointi on huomattavan hankalaa niihin vaikuttavien tekijöiden suuren määrän vuoksi. Mitä tulee lunastuskorvaukselle suoritettavan korotuksen suuruuteen, lähtökohtana on ollut arviointiin liittyvien epävarmuuksien huomioon ottaminen siten, että riski täyden korvauksen vaatimuksen täyttymisestä ei jäisi lunastettavan omaisuuden omistajalle. Perustuslakivaliokunta ei ole lausunnossaan huomauttanut korotuksen suuruudesta.

Liikenne- ja viestintäministeriö tarkastelee lausunnossaan ehdotettujen lainsäädäntömuutosten vaikutuksia toimialallaan. Oikeusministeriö toteaa, että hallituksen esityksessä on todettu ehdotettujen muutosten saattavan vaikuttaa toteuttavien liikenneinfrastruktuurihankkeiden aikatauluihin (s. 30-31). Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa myös epätietoisuuden ehdotettujen lainsäädäntömuutosten ja niitä koskevan soveltamiskäytännön sisällöstä saattavan vähentää maanomistajien halukkuutta vapaaehtoisiin kauppoihin.

Oikeusministeriö pitää huomautusta sinänsä aiheellisena. Oikeusministeriön arvion mukaan kyse ohimenevästä ilmiöstä, joka poistuu sääntelyn soveltamiskäytännön vakiintumisen myötä.

Ympäristöministeriö pitää tärkeänä esityksen tavoitetta varmistaa perustuslaissa turvatun täyden korvauksen vaatimuksen toteutuminen, mutta suhtautuu varauksella esityksessä ehdotettuihin uusiin korvausten määrittämisen perusteisiin. Ympäristöministeriön lausunnossa tarkastellaan muutoksista aiheutuvia vaikutuksia erityisesti luonnonsuojelun ja rakennussuojelun toteuttamiseen sekä kuntien maapolitiikkaan. Oikeusministeriö toteaa arvioiden vastaavat pitkälti hallituksen esityksen arvioita (s. 31-33), eikä oikeusministeriöllä ole näihin huomauttamista. Ehdotetun sääntelyn tarpeellisuuden osalta oikeusministeriö viittaa hallituksen esityksessä lausuttuun (s. 27) ja perustuslakivaliokunnan lausuntoon (PeVL 16/2025 vp).

Fingrid Oyj vastaa Suomen kantaverkon ylläpidosta ja kehittämisestä. Fingrid toteaa kantaverkon vahvistamishankkeiden olevan kriittinen edellytys sähkön tuotanto- ja kulutusinvestointien toteuttamiseksi. Lunastuslakiin tehtävillä muutoksilla ei tulisi vaikeuttaa tai viivästyttää voimajohtohankkeiden rakentamista.

Fingrid ei pidä ehdotettua 38 a §:n mukaista kaavamaista korotusta oikeana ratkaisuna puuttua yksittäisissä lunastustoimituksissa tapahtuviin arvioinnin epävarmuuksista aiheutuviin ongelmiin. Fingrid käsittelee lausunnossaan lunastuskorvauksen määräämiseen erityisesti metsäalueilla liittyviä kysymyksiä. Lausunnonantajan mukaan metsämaan korvausarviointiin ei liity epävarmuuksia, joista maanomistaja joutuisi kantamaan riskin. Fingrid Oyj toteaa kiinteän korotuksen lunastuskorvaukseen olevan suoraan ylimääräinen korotus markkina-arvoon. Oikeusministeriö viittaa tältä osin hallituksen esityksen perusteluissa esitettyyn, perustuslakivaliokunnan antamaan lausuntoon sekä sähkölinjoista maksettavia korvauksia koskevaan selvitystyöhön.

Fingrid nostaa lausunnossaan esille myös lunastuskorvaukselle harkinnanvaraisesti suoritettavan korotuksen, pitäen tätä parempana ratkaisuna. Oikeusministeriö toteaa mainitun vaihtoehdon olleen esillä valmistelun aikana, mutta tulleen kuitenkin hylätyksi. Oikeusministeriö viittaa tältä osin hallituksen esityksen perusteluissa (s. 27-28) lausuttuun. Siltä osin kuin lausunnossa on esitetty tuloverolain 49 §:n tai sitä koskevan verottajan ohjeen tarkastelemista, oikeusministeriö toteaa asian kuuluvan valtiovarainministeriön toimialaan.

Väylävirasto huomauttaa lausunnossaan, että ehdotettujen muutosten taloudellisia vaikutuksia liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalaan koskevassa arviossa (talousarvioesityksen kohta 31.10.76, esityksen s. 30-31) ei ole otettu huomioon sitä, että sanotulta momentilta maksetaan myös maantie- ja ratatoimitusten kustannukset, joita lunastuslain 38 a §:n mukainen korotus ei koske. Huomautus pitää paikkansa.

Väylävirasto kiinnittää lausunnossaan huomiota asunto- ja ammatinharjoittamistakuuta koskevaan lunastuslain 32 §:ää koskevaan ehdotukseen ja pykälän perusteluissa mainittuun, omistajan henkilöön liittyviin kohtuusnäkökohtiin. Henkilöön liittyvien kohtuullisuusnäkökohtien huomioon ottamisen osalta oikeusministeriö toteaa näiden olevan korostetun tapauskohtaista arviointia. Kyse voisi olla esimerkiksi tilanteesta, jossa lunastus kohdistuu liikuntarajoitteisen henkilön asuntona käytettyyn rakennukseen, johon on tehty muutostöitä esteettömyyden varmistamiseksi.

Väylävirasto kiinnittää lausunnossaan huomiota myös ehdotettujen lunastuslain 32 ja 38 a §:n keskinäiseen suhteeseen. Kuten lausunnonantaja toteaa, 32 §:n mukaan määrättyä korotusta ei ole rajattu lunastuslain 38 a §:n soveltamisalan ulkopuolelle. Väyläviraston käsityksen mukaan tämä voi johtaa huomattavaan ylikompensaatioon. Oikeusministeriö toteaa tämän jäävän riippumaan siitä, kuinka suuri 32 §:n nojalla määrättävä korotus on.

Metsähallitus pitää lunastuskorvauksen korottamista 25 %:lla kannatettavana. Esimerkiksi voimajohtolinjojen lunastuksissa puuston poistaminen tapahtuu hankkeen aikataulussa, jolloin puun markkinahinta ja -tilanne tai arvokasvuvaihe ei ole omistajan kannalta välttämättä paras mahdollinen. Metsähallituksen mukaan lunastuskorvauksen määrittelyperusteissa tulisi kiinnittää jatkossa huomioita siihen, onko kyseessä markkinaehtoisen toimijan toteuttama hanke vai ei, millä tulisi olla myös vaikutusta korvausperusteeseen. Muiden kuin ei-markkinaehtoisten hankkeiden yhteydessä 25 % korotus lunastuskorvaukseen voitaisiin pitää riittävänä. Markkinaehtoisten hankkeiden yhteydessä korvauksen tulisi olla vastaavanlaisten hankkeiden maankäyttösopimuksissa käytetyn tason mukainen, koska useimmissa tapauksissa korvaus on huomattavan paljon suurempi, kuin mitä ehdotettu korotus kertakorvauksena maanomistajalle tuottaisi. Oikeusministeriö toteaa uudistuksessa eräänä periaatteena olleen omistajien yhdenvertainen kohtelu siitä riippumatta, mihin tarkoitukseen alue lunastetaan. Oikeusministeriö viittaa lisäksi vireillä olevaan selvitystyöhön, jossa tarkastellaan lunastajalle kertyvän hyödyn huomioon

ottamiseen lunastuskorvauksissa liittyviä näkökohtia ja metsäomaisuuden arvostamisen käytäntöjä sähkölinjan lunastustoimituksissa.

Maanmittauslaitos huomauttaa lausunnossaan (25.3.2025, Markku Markkula) hallituksen esitykseen sisältyvästä epätäsmällisyydestä, joka koskee Ruotsin lunastuslain 4 luvun 3 a §:n sisällön kuvausta. Oikeusministeriö toteaa mainittua arvonmääritystilannetta koskevan huomautuksen pitävän paikkansa.

Maanmittauslaitos on esittänyt lausunnossaan (27.3.2025, Mauri Asmundela) ehdotettujen muutosten voimaantulon ajankohdaksi aikaisintaan 1.10.2025. Oikeusministeriö toteaa uudistuksessa olevan kyse kansalaisten perusoikeuksiin, erityisesti maanomistajien omaisuudensuojaan kohdistuvasta sääntelystä, joka tulee saattaa voimaan ilman aiheettomia viivästyksiä. On kuitenkin tärkeää, että Maanmittauslaitokselle varataan riittävästi aikaa tarpeellisten tietojärjestelmämuutosten tekemiseen niiden luotettavan toiminnan takaamiseksi. Lainmuutosten voimaantulon ajankohdasta on tarkoitus päättää edellä mainitut seikat huomioon ottaen, kun lainmuutosten lopullinen sisältö on selvillä.

Maanmittauslaitos on lausunnossaan kiinnittänyt huomiota myös ehdotetun asunto- ja ammattiomaisuuden suojaa koskevan 32 §:n soveltamisalaan. Maanmittauslaitos on todennut olevan tulkinnanvaraista, milloin yksityishenkilö (tai kuolinpesä) menettää sillä tavalla sivuelinkeinona harjoittamansa maa- tai metsätalouden tuotantoalustaa, että kyse on säännöksessä tarkoittamasta tilanteesta. Oikeusministeriö toteaa ehdotetun säännöksen tavoitteena olevan turvata omistajan pääasiallisesti asumiseensa tai ammattinsa harjoittamiseen käyttämää omaisuutta. Kyse on omaisuuden suojan ytimeen kohdistuvasta lunastuksesta, jolloin korvauksen suuruuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Säännöksen soveltamisalaa ei ole rajattu tietyn tyyppiseen omaisuuteen, joten esimerkiksi maa- ja metsätalousmaan on sinänsä katsottava kuuluvan sääntelyn piiriin. Varsinkin sähkölinjojen ja liikenneväylien lunastustilanteissa on tyypillistä, että lunastus kohdistuu vain osaan kiinteistöstä. Lunastuksen kohdistuessa vain sellaiseen vähäisenä pidettävään osaan kiinteistöstä, jonka menetyksellä ei käytännössä ole merkitystä omistajan mahdollisuuteen harjoittaa maa- ja metsätaloutta, ei voida katsoa olevan kyse säännöksen tarkoittamasta tilanteesta. Hankkeesta ja kiinteistöjaotuksesta riippuen lunastus saattaa kohdistua kiinteistöön tavalla, että omistajan on ammatinharjoittamista jatkaakseen hankittava menetyksen vuoksi aluetta toisaalta. Tilanteiden tapauskohtaisuudesta johtuen ei kuitenkaan ole mahdollista ennakolta ratkaista sitä, kuinka suuren alueen luovuttamiseen säännöstä tulisi soveltaa. Tämä jäisi tapauskohtaisesti ratkaistavaksi.

Maanmittauslaitos toteaa lunastustoimituksissa olevan käytäntönä, että lunastamisen estäessä metsätalouden harjoittamisen käytännössä kokonaan (esimerkiksi sähkölinjalunastukset), metsä korvataan kokonaisuutena kaikkine laskennallisine arvo-osineen täyteen markkina-arvoon. Metsämaan markkina-arvo koostuu kaikkien metsäkuvion laskennallisten osatekijöiden (paljaan maapohjan laskennallinen tuottoarvo, puuston hakkuuarvo, taimikon kustannusarvo ja kasvatusikäisen puuston odotusarvo) yhteenlasketusta arvosta. Summa-arvoa korjataan metsäpalstojen toteutuneiden vapaaehtoisten kauppojen avulla määritettävällä korjauskertoimella, jolloin summa-arvosta saadaan johdettua markkina-arvo. Näin saatua arvoa kohdellaan kokonaisuudessaan kohteenkorvauksena. Kun kyseessä on metsätalouskäytössä olevan metsämaan kokonaisuutta koskeva menetys, ennenaikaisesta hakkuusta ja taimikon menetyksestä aiheutuvia edunmenetyksiä ei korvata erillisinä vahingonkorvauksina. Oikeusministeriö katsoo Maanmittauslaitoksen kuvaaman soveltamiskäytännön olevan myös jatkossa mahdollinen ja turvaavan omistajan aseman perustuslain 15 §:n 2 momentin edellyttämällä tavalla. Oikeusministeriö muistuttaa myös vireillä olevasta selvitystyöstä, jossa tarkastellaan nimenomaisesti metsäomaisuuden arvostamisen käytäntöjä sähkölinjojen lunastustoimituksissa.

Suomen Kuntaliitto on valiokunnalle toimittamassaan esityksessä kuvannut ehdotettujen muutosten vaikutuksia kuntien maapolitiikkaan ja kuntatalouteen. Kuntaliitto pitää lausunnossaan lunastuslakiin ehdotettuja muutoksia muutoin perusteltuina, mutta lunastuskorvaukselle suoritettavaa korotusta (38 a §) ongelmallisena. Kuntaliitto esittää säännöstä tarkistettavaksi siten, että kohteenkorvauksen ja haitankorvauksen määräämiseen liittyvästä arviointiepätarkkuudesta riippuen on lunastustoimituksessa määrättävä suoritettavaksi enintään 25% korotus. Oikeusministeriö toteaa mainitun vaihtoehdon olleen esillä valmistelun aikana, mutta tulleen kuitenkin hylätyksi.

Kuntaliitto kiinnittää valiokunnan huomiota ehdotetun 38 a §:n suhteeseen kiellettyyn valtiotukea koskevaan sääntelyyn katsoen markkinahintaa korkeamman hinnan vapaaehtoisessa kaupassa voivan olla kiellettyä valtiontukea. Oikeusministeriö toteaa, että kysymystä on tarkasteltu hallituksen esityksessä (s. 17-18 ja 28-29). Täysin verrannollista tilannetta ei kuitenkaan ole arvioitu komissiossa tai EU:n tuomioistuimessa. Hallituksen esitykseen sisältyvän arvion lopputulema on, että kiinteistönkauppa, jos kohteesta maksettava kauppahinta ja muu vastike eivät ylitä lunastuslain korvausperusteiden määrittelemää tasoa ja kaupan ehdot täyttävät eri tahojen tasapuolisen kohtelun vaatimukset, olisi luovutusta pidettävä markkinaehtoisena eikä se sisältäisi kiellettyä valtiontukea.

Vantaan kaupunki tarkastelee lausunnossaan ehdotettujen muutosten ja erityisesti ehdotetun 38 a §:n vaikutusta kaupungin maapolitiikan harjoittamiseen. Kaupunki katsoo korvaustason kategorisella korotuksella olevan hyvin kielteisiä vaikutuksia kaupungin sopimukseen perustuvaan maanhankintaan. Muutokset tulisivat lisäämään lunastusten määrää. Oikeusministeriö viittaa hallituksen esityksen perusteluihin, jossa ehdotettujen muutosten vaikutuksia kuntien maanhankintaan on tarkasteltu (s. 35-38 ja 41). Vantaan kaupunki on kuntaliiton tavoin kiinnittänyt valiokunnan huomiota ehdotetun 38 a §:n suhteeseen kiellettyyn valtiotukea koskevaan sääntelyyn. Kielletyn valtiontuen maksamista koskevien huomautusten osalta oikeusministeriön viittaa Suomen kuntaliiton lausunnon osalta esitettyyn.

Vantaan kaupunki on lausunnossaan kiinnittänyt huomiota lunastuskorvauksen verotusta koskeviin kysymyksiin osana täyden korvauksen varmistamista. Kuten lausunnossakin todetaan, tuloverolainsäädäntöä koskevat ratkaisut valmistellaan valtiovarainministeriön johdolla. Oikeusministeriö toteaa kuitenkin, että se on välittänyt valtiovarainministeriön tietoon valmistelun aikana esitetyt lunastuskorvausten ja kiinteistönkauppojen verotusta koskevat kannanotot. Siltä osin kuin Vantaan kaupungin lausunnossa on viitattu kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi annetun lain 4 §:n mukaiseen erityiseen korvausperusteeseen, oikeusministeriö toteaa puolustusministeriössä olevan tällä hetkellä vireillä selvityshanke kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi annetun lain kehittämiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriö kiinnittää lausunnossaan huomiota kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi annetun lain 4 §:n mukaiseen erityiseen korvausperusteeseen ja esittää harkittavaksi siitä luopumista. Ottamatta kysymykseen enemmälti kantaa, oikeusministeriö toteaa puolustusministeriössä olevan tällä hetkellä vireillä selvityshanke kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi annetun lain kehittämiseksi.

Professori Martti Häkkänen on toimittanut valiokunnalle laajan lausunnon, jossa hän tarkastelee ehdotettujen muutosten taloudellisia vaikutuksia ja vaikutuksia kuntien maanhankintaan sekä esittää eräitä säännöskohtaisia huomioita. Oikeusministeriöllä ei ole pääosaan lausunnossa esitetyistä näkökohdista huomauttamista. Lausunnonantaja

päätyy muutosten kuntiin kohdistuvia vaikutuksia koskevassa arviossaan alhaisempiin lukuihin kuin hallituksen esityksessä. Oikeusministeriö korostaa sitä, että esityksen vaikutusten suuruusluokka on arvioitu käytettävissä olevien tietojen pohjalta. Tähän liittyy merkittäviä epävarmuuksia, kuten hallituksen esityksessä on todettu ja lausunnonantajakin lausunnossaan toteaa. Vaikutukset kuntien toimintaan puolestaan riippuvat keskeisesti siitä, miten kuntien maapolitiikka jatkossa kehittyy.

Professori Häkkänen kiinnittää lausunnossaan huomiota markkina-arvon määrittämiseen ja täyden korvauksen vaatimuksen täyttymiseen liittyviin näkökohtiin. Oikeusministeriö pitää huomautusta aiheellisena, ja viittaa tältä osin edellä perustuslakivaliokunnan lausunnon kohdalla esittämäänsä.

Professori Häkkänen on lausunnossaan kiinnittänyt huomiota hallituksen esityksessäkin tunnistettuun seikkaan, että toimituskäytännössä esiintyy eräissä tilanteissa vaihtelua sen suhteen, pidetäänkö omistajaa kohdannutta edunmenetystä kohteen-, haitan- vai vahingonkorvauksen. Oikeusministeriöllä ei ole huomauttamista lausunnossa esitettyyn perusoikeusmyönteiseen tulkintasuositukseen. Kansalaisten yhdenvertaisen kohtelun näkökulmasta on kuitenkin tärkeää, että korvauspäätöksistä vastaavat lunastustoimikunnat kiinnittävät lunastustoimituksessa erityistä huomiota soveltamiskäytännön yhtenäisyyteen.

Maa- ja metsätaloustuottajien Keskusliitto MTK ry kannattaa ehdotettuja muutoksia, esittäen kuitenkin niihin eräitä tarkistuksia. MTK esittää lausunnossaan valiokunnan linjattavaksi, että sähkölinjalunastuksissa alueen markkina-arvo tulisi johtaa lunastusyrityksen taustalla olevasta hankkeesta. MTK esittää lausunnossaan, että sähkölinja-alueiden arvonmäärityksessä yleisesti käytetyn summa-arvomenetelmän soveltamiskäytäntöä tulee tarkistaa. Oikeusministeriö viittaa tältä osin oikeusministeriössä käynnistettyyn selvitystyöhön, jossa tarkastellaan lunastajalle kertyvän hyödyn huomioon ottamiseen lunastuskorvauksissa liittyviä näkökohtia ja metsäomaisuuden arvostamisen käytäntöjä sähkölinjan lunastustoimituksissa.

MTK esittää arvonmääritystä koskevan säännöksen perusteluita täsmennettäväksi siten, että tilanteissa, joissa useampi arvonmääritysmenetelmä on käytettävissä, painoarvoa annetaan lunastuksen kohteeksi joutuneen mielipiteelle sekä arvonmääritysmenetelmistä

valitaan korkeimman arvon tuottava. Oikeusministeriö viittaa tältä osin edellä perustuslakivaliokunnan lausunnon kohdalla esittämäänsä.

MTK on esittänyt eräiden maanvuokrasopimusten vuokran suuruutta koskevan tilastoinnin aloittamista tätä koskevan tietoperustan parantamiseksi. Vuokratasoa koskevia tietoja tulisi voida hyödyntää lunastustoimituksessa määrättäessä korvauksia niiltä lunastettavilta sähkölinja-alueilta, jotka palvelevat vuokra-alueille sijoitettujen sähköntuotantolaitosten kytkemistä kantaverkkoon tai jakeluverkkoon. Oikeusministeriö toteaa, että uusiutuvan energian tuotantolaitosten maanvuokrasopimukset saattavat sisältää tietoja yksityisestä liikesalaisuudesta tai muusta vastaavasta yksityisen elinkeinotoimintaa koskevasta seikasta sekä myös henkilötiedoiksi katsottavia tietoja. Tämän kaltaisten tietojen keräämistä ja käsittelyä sekä niitä koskevan tiedon hyödyntämistä tulee arvioida niitä koskevan lainsäädännön puitteissa. Siltä osin kuin lausunnonantaja viittaa sähkölinjoista maksettavia korvauksia koskevaan selvitystyöhön, oikeusministeriö toteaa hankkeen olevan käynnissä.

MTK on esittänyt ehdotetun lunastuslain 32 §:n perusteluita täsmennettäväksi siten, että niistä ilmenisi yhteismetsien kuuluvan lain tarkoittaman ammattitoiminnan piiriin. Oikeusministeriö viittaa tältä osin Maanmittauslaitoksen lausunnon kohdalla esittämäänsä.

MTK on lausunnossaan todennut hallituksen esityksestä antavan virheellisen kuvan siltä kuin asiassa on kysymys metsäalueesta suoritettavan lunastuskorvauksen jakautumisesta eri korvauslajien kesken. Oikeusministeriö toteaa MTK:n esittämän havainnon pitävän paikkansa ja hallituksen esityksen antavan tältä osin toimituskäytäntöä vastaamattoman kuvan. Lunastuksen kohteena olevan metsäalueen arvon on määrätty kokonaisuutena, ja korvauksen on katsottu olevan kokonaisuudessaan kohteenkorvausta. Tätä tulkintaa ei ole uudistuksen yhteydessä tarkoitus muuttaa.

MTK on esittänyt sääntelyä tarkistettavaksi siten että lunastuskorvaukselle suoritettava korotus tulisi suorittaa myös vahingonkorvauksena pidettävien edunmenetysten osalta. Oikeusministeriö ei kannata ehdotettua muutosta, mutta pitää tärkeänä eri korvauslajien yhtenäistä tulkintaa.

MTK on lain voimaantulon osalta todennut pitävänsä lain takautuvuutta välttämättömänä. MTK:n mukaan lain voimaantulo ei edellytä tietojärjestelmien päivittämistä tai sellaista laajempaa kouluttautumista uusien toimintatapojen käyttöönottoon, että voimaantuloa

pitäisi viivytellä. Oikeusministeriö viittaa tältä osin Maanmittauslaitoksen lausunnon kohdalla lausumaansa.

Etämetsänomistajien Liitto ry pitää tärkeänä, että kaikissa maaomaisuuden lunastuksissa lunastettavasta omaisuudesta maksetaan täysi korvaus. Jos kyseessä on metsäomaisuuden lunastus, niin korvauksessa on huomiota maapohjan ja puuston lisäksi myös puuston odotusarvo ja muut mahdolliset omaisuuden arvon nousuun tulevaisuudessa vaikuttavat tekijät, kuten rakennusoikeus ja uusiutuvien energian tuotantomahdollisuudet. Oikeusministeriö toteaa, että lunastuskorvausta määrättäessä on otettava huomioon alueen nykyisen käyttömuodon lisäksi sen mahdolliset erityisarvot. Tämän on todennut myös perustuslakivaliokunta lausunnossaan (lausunnon kohta 21). Etämetsänomistajien liiton mukaan metsämaan tai muun kiinteän omaisuuden arvon määrityksessä tulisi käytettävä puolueetonta asiantuntijaa ja arvioinnissa useampia arvioitsijoita. Oikeusministeriö pitää asiaa koskevaa voimassa olevaa sääntelyä ja sen soveltamiskäytäntöä asianmukaisena.

Rakennusteollisuus RT ry tarkastelee lausunnossaan esityksen vaikutuksia asuntorakentamiseen ja kuntien maapolitiikkaan. Rakennusteollisuus RT ry pitää tärkeänä lunastettavan omaisuuden haltijan asemaa parantamista ja esityksessä ehdotettuja muutoksia. Rakennusteollisuus RT ry pitää kuitenkin tärkeänä, että esitys ei saa johtaa maanhankinnan vaikeutumiseen kunnissa ja rakentamisen kustannusten nousuun. Oikeusministeriöllä ei ole lausuttavaa Rakennusteollisuus ry:n lausunnosta.

Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry pitää uudistuksen tavoitteita tärkeinä. Rakli ry kannattaa ehdotettuja muutoksia, jotka koskevan lunastettavan omaisuuden arvostamista markkina-arvoon käyvän arvon sijaan ja lunastuskorvaukselle suoritettavaa korotusta. Lisäksi Rakli ry tarkastelee lausunnossaan kuntien maapolitiikan uudistamisen mahdollisuuksia. Oikeusministeriöllä ei ole lausuttavaa Rakli ry:n lausunnosta.

Energiateollisuus ry kiinnittää lausunnossaan huomiota erityisesti lunastuskorvaukselle suoritettavaa korotusta koskevaan lunastuslain 38 a §:ään, lunastusasioiden määrän mahdollisesta lisääntymisestä johtuviin lunastustoimitusten pitkittymiseen ja puustokorvauksen verotukseen.

Lausunnonantaja ei pidä lunastuskorvaukselle suoritettavaa korotusta onnistuneena ratkaisuna, ja esittää korotuskertoimen sijaan keskittymistä parempien arviointimenetelmien kehittämiseen. Lisäksi lausunnonantaja on esittänyt korotuskertoimen säätämistä

hallituksen esityksessä esitettyä alhaisemmaksi. Oikeusministeriö viittaa tältä osin hallituksen esityksen perusteluihin (s. 27-28), jossa lunastuskorvaukselle suoritettavaa korotusta on pidetty parhaana ratkaisuna ehdotuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Myös perustuslakivaliokunta on pitänyt korotusta asianmukaisena ratkaisuna täyden korvauksen vaatimuksen täyttymiseksi.

Energiateollisuus toteaa ehdotettujen säännösten saattavan lisätä lunastustoimitusten määrää ja pidentää niiden käsittelyaikoja. Oikeusministeriö toteaa, että esityksessä on tunnistettu ehdotettujen muutosten saattavan lisätä lunastusasioiden määrää. Lunastustoimitusten käytännön suorittamisesta vastaava Maanmittauslaitos vastaa omalta osaltaan riittävien resurssien ohjaamisessa lunastustoimitusten suorittamiseen.

Energiateollisuus ry kiinnittää lisäksi huomiota lunastettavalta alueelta poistettavan puuston erilaiseen verotukselliseen kohteluun siitä riippuen, sovitaanko puuston poistosta erikseen vai käsitelläänkö asia lunastustoimituksessa osana lunastuksen kohdetta. Lausunnonantajan tavoin oikeusministeriö pitää tärkeänä, että asioista sovittaisiin lunastustoimituksessa jatkossakin laajasti. Siltä osin kuin lausunnossa on esitetty tuloverolain 49 §:n tai sitä koskevan verottajan ohjeen tarkastelemista, oikeusministeriö toteaa asian kuuluvan valtiovarainministeriön toimialaan.

Lausunnonantaja on kiinnittänyt huomiota korotuskertoimen hintoja nostavaan vaikutukseen. Mikäli korotuskerroin otetaan käyttöön, tulisi lausunnonantajan mukaan selvittää keinoja, joilla erotetaan aito markkina-arvo korotuskertoimella korjatusta lunastushinnasta esimerkiksi kauppahintarekisterissä, jotta markkina-arvo ja niiden vertailu ei jatkossa määrity korotuskerroinhinnan perusteella. Oikeusministeriö toteaa tarkoituksena olevan, että kauppahintarekisteriin tehtäisiin asianomaisen kiinteistönkaupan yhteyteen merkintä niissä tilanteissa, joissa kauppahintaan arvioidaan mahdollisesti sisältyneen kohteen markkina-arvon ohella jotakin lisää. Käytännössä tämä koskisi kuntien tekemiä kauppoja.

Lunastuslain muutosten voimaantuloa koskevan huomautuksen osalta oikeusministeriö tunnistaa ne lausunnonantajan esittämät näkökohdat, jotka liittyvät säännösten soveltamiseen jo vireillä olevissa toimituksessa. Kyseessä on kuitenkin maanomistajien omaisuudensuojan kannalta keskeinen säädös, joka tulee saada voimaan mahdollisimman pian.

Suomen luonnonsuojeluliitto toteaa esitetyillä lunastuslain uudistuksilla saattavan olla merkittäviä vaikutuksia kuntien maapolitiikkaan niiden todennäköisesti siirtäessä vapaaehtoisuuteen perustuvaa maakauppaa kohti lunastuksia. Erityisesti lunastuskorvaukseen esitettävällä 25 %:n suuruisella korotuksella markkina-arvon mukaisen täyden korvauksen päälle voi olla huomattavia kielteisiä vaikutuksia luonnonsuojelun toteutukseen nostaessaan kiinteistöjen hintatasoa myös vapaaehtoisissa kaupoissa. Oikeusministeriö toteaa, että lausunnossa esitettyjä kysymyksiä on käsitelty hallituksen esityksessä ja viittaa tältä osin esityksen vaikutusten arviointia koskevaan osuuteen (s. 31-32, 35-38 ja 40). Luonnonsuojeluliiton huomautus lunastuslakityöryhmän mietinnöstä annetun lausunnon virheellisestä siteeraamisesta on aiheellinen, sillä liitto ei ole nimenomaisesti kannattanut lunastuskorvaukselle suoritettavaa korotusta.

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f. on kannattanut lunastuslain korvausperusteiden uudistamista ja ehdotettuja muutoksia. SLC on esittänyt lunastuslain 29 §:n tarkistamista siten, että vahingonkorvausta voitaisiin maksaa myös muista kuin taloudellisista edunmenetyksistä. Oikeusministeriö toteaa lunastuslain korvaussääntelyn tarkoituksena olevan omistajan varallisuusaseman pysyttäminen ennallaan lunastuksesta huolimatta, eikä sääntelyn soveltamisalaa ole arvioitu tarpeelliseksi laajentaa.

SLC on ehdottanut lunastuslain 29 §:n 3 momentin tarkistamista siten, että se muodostaisi itsenäisen ja soveltamisalaltaan yleisen omaisuuden käytönrajoituksia koskevan korvausperusteen. Oikeusministeriö ei kannata ehdotusta. Monissa omaisuuden käytönrajoituksissa ei ole kyse perustuslain 15 §:n 2 momentissa tarkoitetusta valtiosääntöoikeudellisesta pakkolunastuksesta tai vaikutuksiltaan siihen rinnastuvasta toimenpiteestä, vaan perustuslain 15 §:n 1 momentin alaan kuuluvasta omaisuuden käytön rajoituksesta, jonka hyväksyttävyyttä on arvioitava perusoikeuksien yleisen rajoitusedellytysten puitteissa. Näiden korvaamiseen ei liity perustuslain 15 §:n 2 momentin täyden korvauksen vaatimusta, vaan korvaus muodostaa osan rajoituksen oikeasuhtaisuuden arviointia. Korvauksen tarpeellisuus ja sen suuruuden arviointi on sen vuoksi suoritettava osana käytönrajoituksen valtiosääntöoikeudellisen hyväksyttävyyden arviointia.

SLC kannattaa asumis- ja ammatinharjoittamistakuuta koskevan lunastuslain 32 §:n tarkistamista, esittäen kuitenkin pykälän tarkistamista. Pykälässä tulisi säätää, että lunastettaessa metsämaata voimansiirtolinjaa, maakaasuverkkoa tai muuta vastaavaa hanketta metsämaalla toteutettavaa hanketta varten, korvaus on määrättävä niin suureksi että se kattaa vastaavan suuruisen ja laatuisen metsäalueen hankintakustannukset

metsänomistajan elinkeinotoiminnan turvaavalla tavalla. Oikeusministeriö viittaa tältä osin Maanmittauslaitoksen lausunnon kohdalla esittämäänsä.

SLC on esittänyt valiokunnalle harkittavaksi, tulisiko sen kehottaa hallitusta arvioimaan lunastuslain 47 §:n muuttamista siten että lunastuskorvaus voitaisiin määrätä suoritettavaksi toistuvaiseränä. Ottamatta ehdotukseen enemmälti kantaa oikeusministeriö toteaa, että korvausten maksamista koskevassa sääntelyssä kyse ei ole yksinomaan niiden jaksottamisesta. Korvausten maksamista koskevalla sääntelyllä on yhteys lunastuksen päättymiseen ja oikeusvaikutuksiin (lunastuslain 53-55 §), pantinhaltijan asemaan (49 §) sekä myös lunastuskorvauksen verotusta koskevaan lainsäädäntöön.

SLC ehdottaa lisäksi lainsäädännön muuttamista siten että lunastuskorvauksen 25 prosentin korotusta voitaisiin soveltaa myös vapaaehtoisten puutavarakauppojen arvoon, joita tehdään esimerkiksi sähkölinjojen vetämisen mahdollistamiseksi. Lisäksi SLC ehdottaa verolainsäädännön muuttamista siten, että puutavaran myynnistä saatavien tulojen verotus näissä tapauksissa rinnastettaisiin lunastuskorvausten verotukseen, jotta maanomistajat eivät taloudellisista syistä jättäisi myymättä puutavaraa vapailla markkinoilla ja jäisi odottamaan lunastusta. Oikeusministeriö ei pidä mahdollisena puutavarakauppojen hinnanmuodostamista ohjaavaa lainsäädäntöä. Siltä osin kuin SLC on esittänyt harkittavaksi puun myyntituloverotusta koskevan lainsäädännön kehittämistä, oikeusministeriö toteaa asian kuuluvan valtiovarainministeriön toimialaan.

Yrittäjä Minna Helminen on lausunnossaan esitellyt valiokunnalle sähkölinjan rakentamishankkeesta aiheutuvia vaikutuksia tilansa ja yrityksensä toimintaan. Oikeusministeriö toteaa, että korvaus lunastuksesta aiheutuvista edunmenetyksistä määrätään lunastustoimituksessa, eikä oikeusministeriö ei voi ottaa ennakolta kantaa lunastuskorvauksen suuruuteen. Yleisellä tasolla voidaan kuitenkin todeta lunastuslakiin ehdotettujen säännösten, erityisesti asuntoa ja ammatin harjoittamista koskevan lunastuslain 32 §:n ja lunastuskorvaukselle suoritettavaa korotusta koskevan 38 a §:n, turvaavan omistajan asemaa nykyistä sääntelyä paremmin.

LIITTEET

Liite 1. Ehdotukset lakiehdotuksiin tehtäviksi tarkistuksiksi

Liite 2. Muuhun lainsäädäntöön sisältyvät viittaukset lunastuslain korvausperusteisiin